MINISTRY OF EDUCATION YOUTH AND SPORTS

BUDGET DEVELOPMENT ADVISER

Report on Manager's Budgeting Manual Workshorp

May 31 & June 2, 1995

Lance Asplin CPA

Report on the Manager's Budgeting Manual Workshop

Pluom Penh May 31 & June 2, 1995

Facilitator:

Lance Asplin

Short Term Education Budget Development Adviser

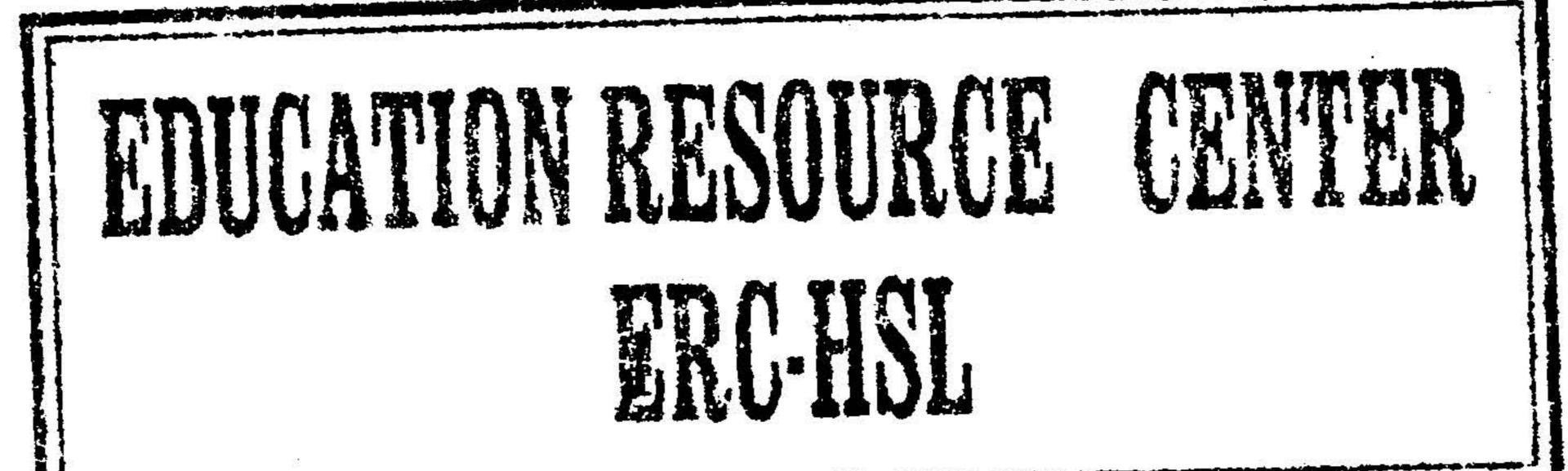
Participants: Province Directors and Province Finance Officers, Key Department of Finance staff, Directors of "functional units" (see list attached), and one other staff from each functional unit particularly one with finance responsibilities.

Method: After some initial background information from the Deputy Director Départment of Finance, Mr Hang Sovonn (in the Minister's absence overseas) and the Ministry's Planning and Management Adviser, Dr McNamara, the method was to simply work through the draft manual allowing the participants to argue for amendments and improvements.

Outcomes: Managers would, as a result of their involvement in the editing of the Manual, have an "ownership" and commitment to it. The manual after the various revisions made would be a useful tool to enable Managers of Functional Units to accept the responsibility and authority granted by the Minister and prepare "needs trased" budget estimates for the 1996 year.

DAY ONE May 31, 1995

- 1. Participants were registered so as to ensure correct calculation of daily allowances set at \$4 per day. (Phnom Penh and Kandal, no payment.) The majority of the participants had been attending workshops for the previous week and daily allowances were agreed to be paid to them for the weekend to preclude higher expenses if they were to return home and then incur travel expenses again to come back to Phnom Penh.
- 2. Hang Sovonn introduced the subject matter of the workshop and spoke of the concept of decentralisation of responsibility and authority over the preparation of budgets for 1996 year. He was ably supported by Khicu Phan who once again read to the group the introduction to the budget manual signed by the Minister encouraging a decentralised approach. Participants were given the opportunity to debate the pros and cons of decentralisation and several of the group took the floor and spoke in favour of the approach. The main concern from the group was that although the responsibility and authority were gladly accepted, a real difficulty existed especially in the Provinces, of actually getting cash from the Treasury. Facilitator agreed to take that matter up with the Ministry of Finance World Bank advisers at the earliest opportunity.
- 3. Dr Vin McNamara gave a comprehensive run down of the finance situation in relation to Education over the last 20 25 years showing a decline in allocations made to the Ministry. He presented several slides showing percentages and changes over time and

349.1

spoke convincingly of the need to establish a better reputation in being able to properly and completely expend available funds especially in the Donor Aid areas. He gave a few examples of cases where although funding was available and planning had been done the actual cash was never spent. He highlighted the fact that the Ministry has to improve its "absorptive capacity" so as to be in a better position to argue for increases in future funding.

Responses to Dr McNamara's session were put very strenuously. Most comments were directed towards what is at least perceived to be a major difficulty in obtaining eash from the treasury. To a certain extent this problem exists because no clear channel of communication appears evident to be followed in these cases. The quotes following show this point and others and are listed because they demonstrate some of the perceived and real areas of concern in the Ministry.

```
"We are learning how to spend..."
"...submitted project to the senior levels for budgets but no reply..."
"Why didn't the Finance Ministry give us the requested budget?"
"(problem) we are not allowed to spend the budget..."
"If these problems remain, we are likely to hold demonstrations or petition..."
"...suggest the Adviser should discuss or coordinate with Finance Ministry in order to solve the hard
problems."
"...slow service of Finance Ministry."
"We (the) functional units should unite and solve (these problems) together."
"Provincial Officials have to know the facts"
"Please tell us where is the budget and tell me (how) to get the budget. If we have budget in hand we
really (will) spend it."
"...Education and Finance Ministries must ...get along together."
"...never had a good relationship..."
"We (need) a simple way to get it rather than the existing system. We avoid the authority of the
Governor's approval or signature."
"...really supports Lance Asplin's suggestion."
"Our planning is not well arranged"
"...slow service of budget supply"
"...need very detailed documentation to support budget requests."
"Dr Vin should not blame us for ...budget expenditures."
```

- 4. The rationale behind the establishment of the functional units selection was discussed and the list modified by the addition of a separate category for the Department of Higher Education and the segregation of the Distribution function from that of Printing and the addition of Library to Distribution. Those changes make sense and have been incorporated in the Manual.
- 5. The session scheduled to be run by the Director of Planning and Aid Coordination did not eventuate because the Director did not attend. This was unfortunate because the intention was to get agreement on running a series of official information sharing meetings say three times a year to keep Directors and finance staff aware and abreast of current happenings in the Planning and Aid Coordination field. There is an obvious value in such knowledge being shared amongst senior managers and an obvious nexus to the budget estimates that Managers are being asked to produce. It was suggested that the participants

should take the initiative themselves and write to the said Director expressing their desire to be kept informed via a series of formal meetings.

6. Salaries and Allowances budget development took up the remaining part of the days activities. Participants were referred to the manual for details of the requirements. Essentially those requirements are that Zero Based budgets be developed by the compilation of lists of posts, staff, base salary, relevant allowances and vacant posts. Provinces were reminded of the further work required of them to go to the District and School level for these staff lists. Provinces also were advised that where information from units under their control was not forthcoming, accurate estimates based on the previous year's statistics would be accepted.

Much discussion took place in this area as salaries and allowances make up over 90% of the Ministry's total recurrent allocation. It is vitally important to get it right. Some discussion continued about the staffing levels in Offices and schools and the general point about the development of realistic staffing establishments was made. There is potentially a huge task ahead for education to get a proper and effective staffing structure not only in the schools but also in the Districts, Provinces and Central Office.

DAY TWO 2 June 1995

1. Worked through each Chapter 11, Operating Expenses and Chapter 31 Social and Cultural Funds category. This was somewhat tedious but necessary in view of the fact that this is the first time the majority of the participants would be requested to produce budget estimates. For each item of expenditure, the Facilitator gave examples of issues to be aware of. For example with electricity, efforts should be made to ensure that the supply is not "pirated" by other users. For Automobile expense the use of vehicle logs books is a useful tool to ensure only costs relating to official use are paid for.

The whole morning was taken up going through the list and mentioning and elaborating on the internal controls necessary to ensure the budgets are spent properly.

Several times discussion from the participants expanded the issues here. For example the issue of budgeting for Exam expenses was thoroughly dealt with. Often the issue of Treasuries, particularly in the Provinces, was mentioned and the same complaint made that it remains difficult to get eash supply from approved budgets. A quote here may be appropriate: "We have budget, but we are not authorised (allowed by treasury) to spend it. We are not Stupid."

2. The afternoon session was devoted to the Capital items side of things. Details were given as to how the MOF definitions have changed since last year and explanations were given by examples as to how the 1995 system works. Chapter 50 is now divided into 2 parts and each budget is held in the MOF. Chapter 51 is an indicative budget which, because of the manner in which Donors deal with the Cambodian Government, will never have any expenditure shown against it through the official accounting system. The reasons behind this were explained.

It was scheduled that Mr John Kohler would address the meeting about progress of the ADB project but unfortunately he was unable to attend.

- 3. Hang Sovonn began the closing "ceremony" stages. He thanked the Facilitator and the members who attended and called on the Director of Battambang Province to give his impressions of the workshop.
- 4. Battambang Director made the following points which have been paraphrased from the Khmer English translation:
 - we are all aware of best management and best financial management run by the budget development adviser and we take these practices to carry out in our Provinces.
 - we agree with the decentralised approach referred to in the Minister's introduction to the manual.
 - must start thinking about financing the grass roots levels of education.
 - parents should be contributing to school operations. It is a fair approach.
 - Office equipment should be provided to the Districts, e.g. computers, eash registers etc..
 - we still have problems obtaining eash when needed even though we have budgets available.
 - Chapter 10 will be difficult for us to do properly.
 - Provinces and Districts need more help to carry out their responsibilities in the field of Education.
- 5. The Facilitator was asked to share his impressions of the workshop. I decided to give my impressions of the two "back to back" workshops held between May 29 and June 2.

The management processes workshop was a great success. Firstly it was rare to have all the provinces in attendance at one time and their interaction was impressive. The participants grappled with concepts like: What is management? How do you motivate your staff, (remember Jack Romero?), leadership attributes and how to combine them into your management techniques. Financial management and asset management. The Bursars manual could be a good starting point for work in financial management for school based finance staff. This workshop was designed to be a "train the trainer" and my belief is that the managers who attended the workshop will be able to do just that.

The Manual workshop was also successful. It was beneficial to work through page by page making some amendments. Many ideas, concerns and issues were raised by the participants and this is what is meant to happen at workshops. I see it as a starting point and something to be built on. 1996 will be the first time that the budgeting process will be done on this new basis and there are bound to be mistakes but we must keep going to try to build up our management capabilities and improve education services for Cambodia.

Thanks to HE Kea Sahan for the support he has given by taking time from his busy schedule to officiate at this closing ceremony. I really appreciate the support given by the Minister and the Secretary of State for all my work here during this consultancy.

Thanks to the staff who prepared the refreshments and special thanks to Sok Thon who once again operated under difficulties and translated with clarity and accuracy as usual. His job is far more difficult than mine. I know what I'm about to say; Thon has no idea and has less time to do the translation and verbalise it. Once again, Thon, well done.

Finally, as I near the completion of this contract, thank you to all the Education staff I have had dealings with and I hope to return at some future time.

- 6. His Excellency Kea Sahan then spoke to the Participants. Once again I have paraphrased the Khmer English translation.
- On behalf of the Minister, thanks to AuxAID for the assistance to Education through these workshops.
- Special thanks to Lance Asplin and have a good trip back to Australia.
- -Lance Asplin introduced Brainstorming to the first workshop. This approach gets people thinking and sets the starting points for education officials.
- Work now needs to be done on a "Law" for finance.
- External donors grants must be implemented and spent quickly and properly.
- Government provides the equivalent of 300,000 riels per student.
- Care needs to be taken in budgeting for Exams and retirement.
- Aid Cooperation is getting better day by day.
- Government must now start to draw up 5 year plans to take us into the next century.
- Managers should be aware of how to manage finance.
- Need to plan to spend what we need, that is good management.
- Most important thing is to plan and defend and document your budget estimates.
- Computers are needed in all offices and in the field (schools)
- Lance Asplin to suggest further technical assistance to Education from AusAID.
- Lance Asplin is an asset to the Education Ministry.
- -Please come back and help us with the "Law of Finance".

With those remarks the workshop was officially closed.

Lance Asplin

Budget Development Adviser, June 1995

« សោយការស់សិក្សាសាលាស្តីពីសៀបដៅអេតុធ្វេសកំពេច៩និកាសំរាច់ អ្នកក្រុចក្រុចក្រោមឱ្យនាស្សាសូចម៉េសែងសូន និច គឺស្បា »

ភ្នំពេញ, ៣១ ឧសភា និង ០២ មិថុនា ១៩៩៥

លោក LANCE ASPLIN, ទីប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍ថវិការយៈពេលខ្លី ប្រចាំក្រសួងអប់រំ

អត្តសិត្យាសាលា :

- ប្រធានបន្តិរររប់រំខេត្ត
- មន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថខេត្ត
- មន្ត្រីនាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំក្រសួង
- ប្រធានអង្គភាពក្រោមឱ្យាទក្រសួង
- បុគ្គលិកផ្សេងទៀត តាមអង្គភាពនានាដែលពាក់ព័ន្ធការងារបរិវញ្ញវត្ថុ

ទីនឹសរុស្ត :

ក្រោយពីបានទទួលពតិមានជាមូលដ្ឋានពីលោក HANG SOVONN, ររន្សប្រធាននាយកដ្ឋាន បរិវញ្ញវត្ថុរួចមក (ដោយអវត្តមានលោករដ្ឋមន្ត្រី); លោកបណ្ឌិព McNamara, ទីប្រឹក្សាគ្រប់គ្រងនិង ផែនការ ប្រចាំក្រសួងអប់រំយុវជន និង កីឡា បានឡើងធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍អំពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុជា បន្តបន្ទាប់ ។ វិធីសាស្ត្រនេះ គីដំណើរការទៅតាមស្យើវភៅអនុទ្ខេសព្រៀងដោយអនុញ្ញាត្តិអោយអង្គសិក្ខា សាលា លើកជាជំនិតកែលំរវទ្តិ៍មសារ ។

លត្មផល :

ថ្នាក់គ្រប់គ្រងទាំងអស់អាចទទួលបាន ខ្លីបសាអបស់ស្បៅវភៅអនុច្ចេសជា «កម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួន» និង មានការសន្យាអនុវត្តអោយបានល្អ ។

ស្យើវភៅអនុទ្ចេសនេះជាឧបករណ៍ ក៏មានប្រយោជន៍ដែលអាចធ្វើអោយអ្នកត្រប់ក្រុងនានា នៃ អង្គភាពក្រោមឱ្យាទក្រសួងអោយចេះទទួលយកការទទួលខុសត្រូវ និង សិទ្ធិអំណាចដែលបានប្រគល់ដោយ រដ្ឋមន្ត្រី ដើម្បីរៀបចំការបាន់ស្មានថវិកាដែល «ចាំបាច់ជាបូលដ្ឋាន» សំរាប់ ឆ្នាំ១៩៩៦ ។

<u>ថ្ងៃទី១</u> (៣១ ឧសភា ១៩៩៥)

- 9- អ)សើពួរសាលាការពេត់ឈ្មោះអ្ម៉ោៗខ្លួន រ៉ាំហ៊ីអាយកាលវេកាអាយល់ដោះប្រើបជ្រូវ ចៃក្រក់ឧបស្ករ ប្រចាំថ្ងៃ ៤ ដុល្លារសំរាប់ម្នាក់ៗ, (លើកលែងសមាជិកនៅភ្នំពេញ និង ខេត្តកណ្ដាល) ។ ភាគច្រើននៃ អង្គសិក្ខាសាលា បានចូលរួមសិក្ខាសាលានៅសប្ដាហ៍មុន ហើយច្រាក់ឧបត្ថម្ភប្រចាំថ្ងៃត្រូវបានយល់ព្រម បើកជូននៅចុងសប្ដាហ៍ ដោយមិនអាចបង់ជូននូវចំណាយខ្ពស់ពេក និង ករណីគេត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញ រួច ហើយធ្វើដំណើរមកភ្នំពេញប្ដង់ទៀត ។
- ២- លោក Hang Sovonn បានលើកឡើងនូវកឬវត្ថុរបស់សិក្ខាសាលា និងបានថ្លែងការណ៍ ររំពីវិបជ្ឈការ នៃការទទួលខុសត្រូវ និងសិទ្ធិររំណាច ដើម្បីត្រៀមរៀបចំថវិកាសំរាប់ ឆ្នាំ១៩៩៦ ។ លោក Hang Sovonn ត្រូវបានគម្រែដោយលោក Khieu Phan ដែលបានឡើងអានឡឹបសារទាំងនោះ ជូនអង្គ សិក្ខាសាលារួចមកហើយ នៅក្នុងសិក្ខាសាលា ២៩-៣០ ឧសភា ១៩៩៥ ។ អង្គសិក្ខាសាលារអាចមាន ឧកាសឡើងមកវ៉ែកញែកការគាំទ្រ និងប្រឆាំងនៃវិមជ្ឈការទាំងនោះបាន ។ បញ្ហាច្រួយបារម្ភរបស់អង្គ សិក្ខាសាលា គឺថាទោះបីជាគេមានការទទួលខុសត្រូវ និងមានសិទ្ធិររំណាចក៏ដោយ, ការលំបាកនៅតែ បានជានិច្ចនៅក្នុងខេត្តរបស់គេ ពោលគឺ «ការបើកប្រាក់ពីរធនាគារ» ។ ទីប្រឹក្សាបានយល់ព្រមនាំយកបញ្ហានេះ ទៅពិភាក្សាជាមួយទីប្រឹក្សា World Bank ប្រចាំក្រសួង ហិរញ្ញវត្ថុ នៅពេលឆាប់ៗនេះ ។
- ៣- លោកបណ្ឌិត VIN McNamara បានលើកឡើងនូវភាពធ្លាក់ចុះតួរចាប់អារម្មណ៍នៃស្ថានភាព បរិវញ្ញវត្ថុ ក្នុងវិស័យរប់រំររស់រយៈពេល ប៉២០ ទៅ២៥ ឆ្នាំកន្លងទៅ, ពេលពី ការផ្លាក់ចុះជំទៅកា សំរាប់ក្រសួងអប់រំ ។ លោកបានបង្ហាញអំពីភាពថយចុះជាភាគរយ និង ការប្រែប្រួលការច្រើន បើរយលោកបានប្រសាសន៍រ៉េពិតិរូវការ ជើញើលើកស្តួយប្បើ ឈ្មោះឡើងវិញ ប្រុងបំណងបង្ហាញពីសបត្ថភាព ចំណាយសមស្របនិងអស់ពីលទ្ធភាពនូវចូលនីមីដែលបានស្រាប់, ពិសេស «ផ្នែកជំនួយបរទេស» ។ លោកបណ្ឌិត VIN McNamara បានលើកជាឧទាហរណ៍មួយចំនួន គឺទោះបីជាមានថវិកាត្រប់គ្រាន់ និងមានផែនការក៏ដោយ, ជាក់ស្ដែងច្រាក់ពុំបានយកទៅចំណាយឡើយ ។ លោកបានបង្ហាញការពិត ចូយដែលក្រសួងត្រូវតែបង្កើន «សមត្ថភាពស្រួបយក» ដើម្បីបង្កើនចូលនីចិនាអនាគត ។ ការឆ្លើយតប និងរបាយការណ៍របស់លោកបណ្ឌិត VIN McNamara ត្រូវបានលើកឡើងយ៉ាងខ្លាំងក្លា ។ ការ អធិប្បាយភាពច្រីន គឺសំដៅទៅលើភាពលំបាកក្នុងការទទួលច្រាក់ពីរតនាគារ ។ បញ្ហានេះនៅតែកើត ឡើងទៅតាមក៏វិតរបស់វ៉ា ព្រោះគ្មានប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនងច្បាស់លាស់ ដើម្បីតេចពីការលំបាកនោះ ។

នេះជាសំដីផ្នាល់របស់អង្គសិក្ខាសាលាមួយចំនួន ដែលបានលើកឡើង ដើម្បីបង្ហាញពីបញ្ហារបស់ឆេ

<u> ម្នាក់ ៗ</u> :

- «យើងកំពុងរៀនចាយថវិកា ?»
- «ដាក់តំរោងទៅថ្នាក់លើ ឃើហ្លីសុំថវិកាប៉ុន្តែគ្នាន់ចំលើយ»
- «ហេតុអ្វីបានជាក្រសួងបរិរញ្ញវត្ថមិនផ្តល់ថវិកាធារបសំណើរ ?»
- «យើងមានថវិតា ប៉ុន្តែគេបិនអនុញ្ញាត្តិអោយយើងចាយ»
- «បើបញ្ហាទាំងនេះ នៅតែដោះស្រាយថិនរួច, យើងប្រហែលជាធ្វើបាតុកម្មឬបដ្ឋានាលិខិត»
- «សំណូមពរអោយទីប្រឹក្សាពិភាក្សាសំរបសំរួលជាមួយក្រសួងបរិវញ្ញវត្ថុ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា ពិបាកនោះ» ។
- «ក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុធ្វើការយីតណាស់»
- «យើងជាអង្គភាពព្រោមឱវាទក្រសួងអប់រំត្រូវសាមជ្អីផ្នារេះស្រាយបញ្ហារួម»
- «មន្ត្រីខេត្តត្រូវយល់ររំពិការពិតចំពោះមុខ»
- «សូមមេត្តាច្រាប់យើង ររំពីថវិកា និង របៀបស្នើរសុំថវិកា, បើសិនជាយើងមានថវិកាក្នុងវៃ ស្រាប់, យើងចេះចាយគ្មានសល់»
- «ក្រសួងអប់រំនិងក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវមានទំនាក់ទំនងល្អនឹង**ក្នា**»
- «យើងចង់បានជាចាំបាច់នូវវិធីហ្គេ ជាជាងប្រើប្រាស់វិធីដែលមានស្រាប់ និង ចង់គេចពីសិទ្ធិ ររំណាចសំរេចរបស់អភិបាលខេត្ត»
- «យើងជាំទ្រសំណូមពររបស់លោក Lance Asplin»
- «ជូនកាលមកពីផែនការរបស់យើងរៀបចំមិនទាន់ល្អ»
- «ការផ្តល់ថវិកាមានលក្ខណៈយឺតយ៉ាវ»
- «ត្រូវមានឯកសារពិស្តារពេញលេញសំរាប់អះអាងសំណើរថវិកា»
- «លោកបណ្ឌិត VIN ពុំគួរស្តីបន្ទោសយើងឡើយ ចំពោះថវិកាចំណាយ»
- ៤- ហេតុផលជាចូលដ្ឋាន ក្រោយការបង្កើតឡើងឆ្លូវការច្រើសរ៉េសសំរាំងនៃអង្គភាពក្រោមឱ្វាទ គឺត្រូវបាន ពិភាក្សាគ្នា ហើយត្រូវបានបង្កើតបន្ថែមឆ្លូវប្រភេទលំវិវិតតូចៗដាច់ពីគ្នា សំរាប់នាយកដ្ឋានឧត្តបសិក្សា និងការ បំបែកអង្គភាពចែកចាយចេញពីអង្គភាពបោះពុម្ពហើយបានបន្ថែមបណ្ណាល័យចូលក្នុងផ្នែកចែក ចាយ ។ ការកែប្រែនេះអាចបានអង្គន័យ ហើយបានបញ្ចូលក្នុងសៀវភៅអនុស្ថេសនេះ ។

- ៥- វត្តថ្លែងការណ៍ដែលបានព្រោងឲុកក្នុងកថ្មវិធីសិក្ខាសាលានេះ ដីតំរូវយោយលោកប្រធាននាយកដ្ឋានផែន ការ និង សំរបស់រួលជំនួយបរ ទេសឡើងថ្លែងការណ៍ ប៉ុន្តែលោកពុំបានអញ្ជើញបកចូលរួមក្នុងសិក្ខា សាលានេះឡើយ ។ នេះជាប្រការតួរយោយសោកស្ដាយ ព្រោះយើងបានគោលបំណងចង់បានការព្រមព្រៀងគ្នា ទៅលើ ជតិបានជាផ្លូវការ ដើម្បីបង្ហាញពីការប្បីបចិការប្រជុំ ៣៥៦ ក្នុងចួយឆ្នាំ ដើម្បីយោយប្រធានបច្ចីរ និង បង្ក្រីបើរញ្ញវត្ថិបាល់ត្រូនត្រាប ររំពីព្រឹត្តិការថ្មីៗក្នុងវិស័យផែនការ និង សំរបស់រួលជំនួយបរ ទេស ។ នេះ នាសិក្សាស្ថិត និង នាសិក្សាស្ថិត និង នាសិក្សាស្ថិត និង នាសិក្សាស្ថិត និង នាសិក្សាសិក្សា នាសិក្សាសិក
 - ជាតិបានជាត្តូរិការ ដើម្បីបង្ហាញជិការប្បីបចិការប្រជុំ ៣៨ឯ ក្នុងមួយឆ្នាំ ដើម្បីអោយប្រធានបន្តិរ និង បង្កើរបិរព្រុវត្ថិបាលប្រឹត្តិការ និង សំរបស់រូលជំនួយបរទេស ។ នេះ ជាតិប្តៃពិត្យ ក្នុងការយល់ដែង ដើម្បីធ្វើអោយអ្នកគ្រប់គ្រងជាជំខ្ពស់យល់ និង ជាទំនាក់ទំនងដ៏មាន ប្រយោជន៍ចំពោះការបាន់ស្មានថវិកាដែលអ្នកគ្រប់គ្រងត្រូវតែបង្កើតឡើង ។ ខ្ញុំសូមសំណូមពរថា អង្គ សិក្ខាសាលាតួរតែបង្កើតឡើងនូវ គំនិតដំបូងដោយខ្លួនឯង និង សរសេរលិខិតជូនដល់ថ្នាក់លើសំដែង ររំពីបំណងរបស់ខ្លួនតាមរយៈការប្រជុំជាផ្លូវការនោះ ។
- b- បៀវត្ស័រ និង ច្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗ ចានបង្កើតឡើងជាផ្នែកមួយនៃសកម្មភាពការងារប្រចាំថ្ងៃ ។ អង្គសិក្ខាសាលាត្រូវផ្តោតអារប្ចណ៍ទៅលើសៀវភៅអនុច្ចេស ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា ។ សំខាន់បំផុត, តំរូវការជាចាំបាច់នោះ គឺត្រូវប្រើច្រាស់វិធីសាស្ត្រ "ZERO-BASED" ដែលបានរៀបចំចងក្រងជា បញ្ជីធំណែង, បុគ្គលិក, ច្រាក់ខែ, ច្រាក់ឧបត្ថម្ភ, និងតំណែងទំនេរ ។ តាមរយៈខេត្តនានាត្រូវផ្សាយ បន្តទៅដល់ស្រុក និងសាលាប្បន្នអំពីបញ្ជីបុគ្គលិកទាំងនោះ ។ បណ្តាខេត្តក៏បានខទួលការណែនាំអោយ ទទួលពត៌បាន ពីអង្គភាពខាងក្រោច ដែលពុំទាន់បានប្រគល់ការបាំន់ស្មាន ត្រឹមត្រូវ ឬ ទទួលបានក្នុង ពេលឆាប់ៗ ដោយអាស្រ័យលើស្ថិតិឆ្នាំបុន ។

ការពិភាក្យាយ៉ាងច្រើនត្រូវបានលើកឡើងក្នុងផ្នែកនេះ ក្នុងលក្ខណៈដែលហ្វេវត្សរ៍និងច្រាក់ឧបត្ថម្ភ ផ្សេងៗ ឡើងដល់ ៩០% នៃថវិកាសរុបរបស់ក្រសួង ។ នេះជាការចាំចាច់ណាស់ត្រូវតែររនុវត្តរោយបានត្រឹមត្រូវ ។ មានការពិភាក្សាខ្លះបានបន្តរំពីស្ថានភាព បុគ្គលិកដែលធ្វើការក្នុងការិយាល័យ និង ក្នុងសាលារៀនព្រមទាំង ររំពីចំណុចទូទៅក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍នៃ ការបង្កើតស្ថានភាពបុគ្គលិកជាក់ស្តែង ។ នេះជាភារកិច្ចយ៉ាងច្រើនសន្ធីកសន្ធាប់នាអនាគតសំរាប់វិស័យ អប់រំ ដើម្បីទទួលបាននូវរចនាសម្ព័ន្ធ បុគ្គលិកដ៏មានប្រសិទ្ធិភាព និងសមស្របចាប់ពីសាលារៀន, ស្រុក ខេត្ត និងដល់បន្តីរបប់រំកណ្យាល ។

9- ពិភាក្សាតាបរយ<u>: សំពួកទី១១, ចំណាយប្រតិបត្តិការ</u> និង <u>សំពួក ៣១, មូលនីមិវប្បធម៌និងសង្គមកិច្ច</u> ។ នេះជាចំណុចចុញ ប៉ុន្តែចាំចាច់ ព្រោះថានេះជាក្រាជិច្ចងបំផុតដែលភាគច្រើន នៃអង្គសិក្ខាសាលាត្រូវ បានស្លើរសុំសោយបង្កើតការចាន់ស្ថានថវិកា ។ ចំពោះបុខចំណាយនិច្ចយៗ, ទីប្រឹក្សាចានផ្តល់ជា ឧទាយរណ៍ររំពីបញ្ហាដែលត្រូវយល់, ឧទាយរណ៍ររំពីចំណាយលើវត្ថិសនី, ត្រូវចានាចានថា ការប្រើច្រាស់នេះពុំបែនបានលក្ខណៈឯកជនឡើយ, ឧទាយរណ៍ ររំពីចំណាយលើវថយត្ត ត្រូវច្រើ ប្រាស់សៀវភៅតាបដានប្រចាំខែ ររំពីចំណាយផ្សេងៗ ររំពីចំណាងផ្លូវ ។ល។

នេះជាចំណុចត្រូតពិនិត្យជាចាំចាច់ផ្ទៃក្នុងរបស់អង្គភាពនិច្ចយៗ ដើម្បីធានាថា «**ថវិកាត្រូវចានចាយ** ត្រឹចត្រូវ» ។

បានការពិភាក្សាជាច្រើនជាមរយៈអង្គសិក្ខាសាលាដែលចានលើកឡើង ត្រង់ចំណុចនេះ ។ ឧទាយរណ៍អំពីជំនាងចំរិកា សំរាប់ចំណាយលើការរៀបចំប្រលងក៏បានពិភាក្សាជ្នាយ៉ាងល្អិតល្អន់ ។ ចំពោះបញ្ហារជនាការ, ពិសេសតាមខេត្តនានា គឺបានលើកមកពិភាក្សាយើយបានសំដែងនូវភាពពិបាក ដូចគ្នា ចំពោះខេត្តនិច្ចយៗ, ពោល ជី «ពិបាកបើកប្រាក់ពីរតនាការ» ។ យើងព្រស់ដីផ្ទាល់ដែលបានដក ស្រង់ពីសមាជិកប្នាក់ «យើងបានចំរិកា, ប៉ុន្តែយើងផ្ទានការអនុញ្ញាត្តិអោយចាយឡើយ, ហើយគេថា យើងល្ងង់ !»

២- សេចក្តីថ្លែងការណ៍ពេលរសៀល គីទាក់ទងដល់បុខចំណាយជាមូលផន ។ សេចក្តីពិស្តារត្រូវបានលើក - ទៀង ររំពីការកែប្រែរបស់ក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុ ពីឆ្នាំមុននិងការពន្យល់ជាឧទាហរណ៍ សំរាប់ឆ្នាំ១៩៩៥នេះ :

៩ភ្.គ ៥០ (សំរាប់ឆ្នាំ ១៩៩៥) បានចែកជាពីរ
$$<=\frac{50.1}{50.2}$$
 (ព្រប់គ្រងដោយក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុ)

<u>៩០ភ ៥១</u> គឺជាថវិកាច្រាប់អោយយើងបានដឹ**ងប៉ាំ អ្នកផ្ដល់អំណោយត្រូវមានទំ**នាក់ទំនងជាមួយរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជា ហើយថវិកាត់ពួកនេះ ពុំមានតួលេ**ខចំណាយសោះ** តាមប្រព័ន្ធគណនេយ្យជាផ្លូវការ ហេតុផល នេះក៏បានបកស្រាយហើយដែរ ។ យើង**មានកម្មវិធីមួយសំ**រាប់លោក John Kohler **ដើម្បីឡើង**មក ថ្លែងការណ៍ជូនអង្គសិក្ខាសាលា ស្ដីពីការរីកចំបិនរបស់គំរោង ADB, ប៉ុន្តែតួរអោយសោកស្ដាយ,

- m- លោក Hang Sovonn បានចាប់ផ្តើបបិទកម្មវិធី, លោកបានថ្លែងអំណរគុណដល់លោក Lance Asplin និង អង្គសិក្ខាសាលាទាំងចូលដែលបានចូលរួប ហើយបន្នាប់បកបានអញ្ជេញមន្ត្រីពំណាង ខេត្តបាត់ដំបង ឡើងចាប់អារច្ចណ៍ ។
- ៤- លោកនាយកដែលអញ្ជើញមកពីខេត្តចាត់ដំបង ចានធ្វើការចាប់អារឬណ៍ទៅលើចំណុច ជាបន្តបន្តាប់ ដូចខាងក្រោច :
 - យើងទាំងររស់ផ្ទាត្រវ័យល់ររំពីការគ្រប់គ្រងល្អបំផុត និង ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុល្អបំផុត ដែលបានបក ស្រាយដោយលោកទីប្រ៊ីក្សាររភិរិខ្យន៍ថវិកា ហើយយើងត្រូវយកបទពិសោធន៍ទាំងនេះ ទៅរវនុវត្តនៅ តាមបណ្តាខេត្តរបស់យើង ។
 - យើងយល់ស្របនឹងខ្លីមសារ ស្តីរ៉ែបជ្ឈការ នៃការខទួលខុសត្រូវ និងសិទ្ធិវរំណាចដែលបានចុះហត្ថលេខា
 ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំយុវជន និង កីឡា ។
 - យើងត្រូវចាប់ផ្តើចពិតពិចារណា ររំពីការផ្តល់ហិរញ្ញវត្ថុ ដល់ររង្គភាពនិច្ចយៗក្នុងវិស័យអប់រំ ។
 - យើងសំណូចពរ អោយបាតាថិតាសិក្សាចូលរួមវិភាគទានសំរាប់ទ្រទ្រង់ដំណើរការរបស់សាលាអ្វេន ។
 នេះជាវិធីមួយដ៏សមស្រប ។
 - យើងសំណូចពរ អោយអង្គការបរ ទេស (AusAid) ចេត្តាផ្តល់ឧបករណ៍ការិយាល័យ (Computer, etc.) សំរាប់បណ្តាខេត្ត និង ស្រុក ។
 - យើងនៅជួបចញ្ហាបើប្រាក់ ទោះបីយើងមានថវិកាហើយក៏ដោយ ។
 - យើងយល់ថា ជំពូក ១០ ជាបញ្ហាលំបាកសំរាប់យើង ។
 - យើងយល់ថា បណ្តាខេត្តនិងស្រុកត្រូវការជាចាំចាច់ នូវជំនួយជើម្បីររនុវត្តការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន
 ក្នុងវិស័យររប់រំ ។
 - ៥- ទីប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍ថវិកា Lance Asplin ត្រូវបានស្នើរសុំអោយសំដែងការចាប់អារម្មណ៍ជូនអង្គសិក្ខា សាលា ។ ខ្ញុំបានសំរេចចិត្តផ្តល់ការចាប់អារម្មណ៍របស់ខ្ញុំ សរុបទាំងពីរសិក្ខាសាលាចូលគ្នាតែម្តង គឺ ចាប់ពីថ្ងៃ ២៩ ខុសភា រយូលយ៉េថ្ងៃ ២ វិថុនា ១៩៩៥ ។

សិក្ខាសាលលើកទី១ ស្តីពីការគ្រប់គ្រង ដីបានទទួលជោគជ័យយ៉ាងផំផងៗ សិក្ខាសាលានេះដីសំរាប់ ការចូលរួមរបស់ថ្នាក់រ៉ែកនាំខេត្តប៉ុណ្ណោះ ហើយនេះជាការចាប់អារឬណ៍, អង្គសិក្ខាសាលាបានយល់អំពី សំណូរថា «ដើកអគ្រប់គ្រងជាអ្វី?» «ដើររួកលើកទឹកចិត្តបុគ្គលិករបស់អ្នកយ៉ាងណា ? (JACK ROMERO), «ការដឹកនាំត្រវិបានគុណភាព ដើម្បីផ្សារភ្ជាប់ទៅដឹងបច្ចេកទេសគ្រប់គ្រងរបស់អ្នក» ។ បត្តាប់បកខ្ញុំលើកឡើងវិញតូវ «ការត្រប់ត្រងហិរញ្ញវត្ថុ និង ការត្រប់ត្រងទ្រព្យសិភារៈ» ។ ស្យើវភៅអនុ ខ្នេសសំរាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ប្រចាំសាលារៀន ដែលអនុវត្តដោយមន្ត្រីបុគ្គលិកហិរញ្ញវត្ថុ ។ សិក្ខាសាលានេះ រឿបចំឡើង ក្នុងបំណងចង់អោយបន្ត្រីដែលបានចូលស្គាប់ទាំងអស់ យកខ្លីមសារទាំងនេះទៅបង្អាត់ បម្រៀនបន្ត "Train the Trainer" ហើយខ្ញុំសៀជាក់ថា ថ្នាក់ត្រប់ត្រងដែលបានចូលអ្នបក្នុងសិក្ខា សាលានេះ អាចមានលទ្ធភាពបំពេញភារកិច្ចនេះបាន ។

សិច្ចាសាលាលើកទី២ (៣១ ឧសភា, ០២ ថិថុនា ១៩៩៥) ក៏បានទទួលជោកជ័យជាម៉េរ ។ នេះគឺជាអត្ថប្រយោជន៍ដោយពិនិត្យមើលមួយទំព័រម្ដងៗ រួមធ្វើវិសោធនកម្មខ្លះៗ ។ អង្គសិក្ខាសាលាបាន លើកជាបញ្ហា និង ជំនិតជាច្រើន, ទាំងនេះ ដីជាអត្ថជ័យសំខាន់ដែលលេចឡើងក្នុងសិក្ខាសាលា ។ ខ្ញុំ យល់ថា នេះជា «ចំណុចចាប់ផ្ដើម» និង បន្តទៅមុខទៀត ។ ឆ្នាំ១៩៩៦ ជីជាជំណាក់កាលដំបូង ដែលអភិក្រមតំរោងថវិកា នឹង បានកំណត់ធ្វើអោយផ្នែកលើចូលដ្ឋានថ្មីនេះ ហើយប្រហែលជាមាន កំហុសខ្លះៗ, ច៉ុន្តែយើងត្រូវតែបន្តការព្យាយាបទៅមុខ ដើម្បីបង្កើតសចត្ថភាពគ្រប់គ្រងរបស់យើង និង ជំរុញវិស័យអប់រំ សំរាប់ប្រទេសកម្ពុជា ។

សូមថ្លែងររំណរតុណដល់ឯកឧត្តម KEA SAHAN ដោយការឆ្លៀតឱកាសដ៏មមាញឹកអញ្ជើញ ចូលជាអធិបតី ក្នុងពិធីបិទកម្មវិធីសិក្ខាសាលានេះ ។ ខ្ញុំសូមវាយពម្លៃខ្ពស់ដោយពិតៗ ចំពោះការឧបត្ថម្ភ គាំទ្រពីសំណាក់លោករដ្ឋបន្ត្រី និង លោករដ្ឋលេខាធិការ ដែលបានសំរួលដល់កិច្ចការរបស់ខ្ញុំក្នុងកិច្ច ពិភាក្សា ពិគ្រោះយោបល់ ។

សូមថ្លែងររំណរតុណចំពោះបុគ្គលិកដែលបានចាត់ថែងដំចំណី ដឹងភេសជ្ជៈផ្សេងៗ ពិសេសសូបថ្លែង រាំណរតុណចំពោះលោក SOK THON ដែលទិពខំបកប្រែយ៉ាងលំបាក ប៉ិនស្រប់ ជិងច្បាស់យាស់, ការងាររបស់លោក ពីលំបាកជាងការងាររបស់ខ្ញុំ (LANCE ASPLIN) ខ្ញុំអាចរាំងអ្វីដែល ខ្ញុំដឹងនិយាយ ចំណែកលោក SOK THON ជុំអាចរាំងចុនឡើយ ជួវអ្វីដែលខ្ញុំដឹងនិយាយ ។ ជិយាយ ម្តងទៀត, លោក SOK THON បានបំពេញការងាររបានល្អ ។

ចុងបញ្ចប់, កិច្ចសន្យាការងាររបស់ខ្ញុំជិតឈានទៅរកចុងបញ្ចប់ហើយ, សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះ មន្ត្រីបុគ្គលិកទាំងអស់ ហើយខ្ញុំសង្ឃឹមថា ខ្ញុំនឹងវិលមកប្រទេសកម្ពុជាវិញ នាថ្ងៃខាងបុខនេះ ។

- ៦- ឯកឧត្តម KEA SAHAN បានថ្លែងទៅកាន់អង្គសិក្ខាសាលាទាំងអស់ ហើយខ្ញុំបានអ្យបចំជា ប្រយោជខ្លីៗ ដូចខាងក្រោម :
 - «តាងនាមលោករដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំយុវជន និង កិច្បា, សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះអង្គការ AUSAID ដែលបានជួយជាំទ្រដល់វិស័យអប់រំ តាបរយៈការប្បីបចំសិក្ខាសាលាទាំងអស់នេះ» ។

- សូមថ្លែងអំណរគុណជាពិសេសដល់លោកទីប្រឹក្សា LANCE ASPLIN និង សូបអញ្ជើញធ្វើ ដំណើរច្រឡប់ទៅកាន់ប្រទេស AUSTRALIA វិញយោយសុវត្ថិភាព ។
- លោក LANCE ASPLIN បានលើកឡើងជូវពេក្យថា "BRAIN STORMING" ជួយអ្ន សិក្ខាសាលា, ហើយនេះជាចំណុចមួយដែលធ្វើអោយអង្គសិក្ខាសាលាព្យាយាថតិតពិចារណា ហើយ នេះក៏ជា «ចំណុចចាប់ផ្តើម» សំរាប់បង្រ្តីបុគ្គលិកក្រោចឱ្សាទក្រសួងអប់រំ ។
- ភារកិច្ចបច្ចុប្បន្ននេះ ត្រូវការជាចំាចាច់នូវ «ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ» ងើម្បីអនុវត្តអោយបានសំរេច ។
- អំណោយបរទេសត្រូវតែយកមកអនុវត្ត និង បែងចែកចំណាយអោយបានរហ័សនិងសមស្រប ។
- រដ្ឋាភិបាលអាចជួយឧបត្ថម្ភជាថវិកាចួយចំណែកក្នុងការសាងសង់សាលា សំរាប់សិស្ស ដឹងជិស្សិត
 កម្ពុជា ។
- ត្រូវយកចិត្តខុកដាក់ចំពោះថវិកាសំរាប់ការប្បបច់ប្រលង និងការចូលនិវត្តន៍ អោយមានប្រសិទ្ធិភាព ។
- ការសំរបសំរួលជំនួយបរទេស បានឈានទៅរកភាពរីកចំរ៉ែនជាបន្តបន្តាប់ ។
- រដ្ឋាភិបាលត្រូវចាប់ធ្វើ «ផែនការ៥ឆ្នាំ» ដើម្បីជាការព័រង់ទិសសំរាប់មន្ត្រីរាជការព្រោមឱ្យាទក្រសួង
 ររប់រំ ។
- អ្នកគ្រប់គ្រងត្រូវតែយល់ដែររំរំរំ ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ ។
- 🗕 យើងត្រូវមានតែនការចំណាយ និង អ្វីដែលត្រូវការជនជាការព្រប់ត្រង់ល្អចូល ។
- ម៉ាស៊ីន Computer ដីជាជប្រវិការរបស់ការិយាប៉េយទាំងអស់ព្នងវិស័យអប់រំ ។
- លោក LANCE ASPLIN គឺជាទ្រព្យសកម្មប្រចំាក្រសួងអប់រំយុវជន និង កិទ្យា ។
- សូចលោក LANCE ASPLIN ត្រឡប់មកជួយយើងខ្ញុំ ដើម្បីបង្កើតជាច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ។

ចុងបញ្ចប់ សិក្ខាសាលាត្រូវបានបញ្ចប់ជាផ្លូវការ ។

LANCE ASPLIN

ទីប្រឹក្សាររភិវឌ្ឍន៍ថវិកា ប្រចាំក្រសួងអប់រំយុវជន និង កីឡា មិថុនា , ១៩៩៥

